

Vlaams
Parlement

stuk **1518** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 5 maart 2012 (2011-2012)

Hoorzitting

over het advies van de Strategische Adviesraad
voor Landbouw en Visserij (SALV)
over de voorstellen van de Europese Commissie
voor de hervorming van het
gemeenschappelijk visserijbeleid

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Bart Tommelein

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Linda Vissers;
de heren Karlos Callens, Marc Vanden Bussche;
de heer Jurgen Vanlerberghe;
de heer Mark Demesmaecker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
mevrouw Lydia Peeters, de heer Bart Tommelein;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

I. Uiteenzetting door de heer Emiel Brouckaert, voorzitter Technische Werkcommissie Visserij SALV	4
1. Inleiding	4
2. Situering.....	4
3. Het SALV-advies	4
3.1. Maximale duurzame opbrengst	4
3.1.1. Voorstel EC.....	4
3.1.2. Advies SALV.....	5
3.2. Teruggooiverbod	5
3.2.1. Voorstel EC.....	5
3.2.2. Advies SALV.....	5
3.3. Individueel overdraagbare visserijconcessies	6
3.3.1. Voorstel EC.....	6
3.3.2. Advies SALV.....	6
3.4. Regionalisering/decentralisatie.....	6
3.4.1. Voorstel EC.....	6
3.4.2. Advies SALV.....	6
3.5. Verwijzing kaderrichtlijn Mariene Strategie	7
3.6. Ruimtelijke ordening op zee.....	7
3.7. Gemeenschappelijke marktordening	7
3.8. Krachtlijnen SALV-advies.....	7
II. Bespreking	7
1. Interventies leden	7
2. Antwoorden SALV.....	10
Gebruikte afkortingen	13

Op 8 februari 2012 hoorde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid de voorzitter van de Technische Werkcommissie Visserij van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij, de heer Emiel Brouckaert, over het SALV-advies over de voorstellen van de Europese Commissie voor de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER EMIEL BROUCKAERT, VOORZITTER TECHNISCHE WERKCOMMISSIE VISSERIJ SALV

1. Inleiding

De heer *Emiel Brouckaert* schetst eerst het besprekingstraject dat de voorstellen van de Europese Commissie voor het gemeenschappelijk visserijbeleid en de gemeenschappelijke marktordening vanaf 2013, die gepubliceerd werden op 13 juli 2011, binnen de SALV hebben afgelegd. Op 31 augustus 2011 heeft DG MARE van de EC een voorlichting ingericht voor de Vlaamse stakeholders en beleidsmensen. De Technische Werkcommissie Visserij heeft in de zittingen van 13 september en 16 november 2011 een advies voorbereid, dat op 19 december door de SALV werd goedgekeurd.

2. Situering

Het huidige gemeenschappelijk visserijbeleid is gebaseerd op verordening 2371/2002, en voor de gemeenschappelijke marktordening gaat het om verordening 104/2000.

De eerste aanzetten voor de hervorming zijn al terug te vinden in het Nationaal Strategisch Plan voor de Belgische Visserijsector 2007-2013. Ook het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014 maakt daar melding van.

In 2009 heeft de Europese Commissie een groenboek over de hervorming van het GVB gepresenteerd. De SALV heeft daar indertijd een advies over geformuleerd, dat werd voorgesteld tijdens de commissievergadering van 19 mei 2010.

Het Vlaams Parlement heeft op 24 november 2010 (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 706/1*) en op 7 juli 2011 (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1189/1*) twee resoluties goedgekeurd over de hervorming van het GVB, die ook door de SALV zijn bekeken.

De heer Brouckaert verwijst ook naar het maatschappelijk convenant ter bevordering van een duurzame Vlaamse visserijsector, dat de overheid, de sector, ILVO en Natuurpunt hebben ondertekend op 30 augustus 2011, en waarin ook naar de voorstellen van de Commissie wordt verwezen.

3. Het SALV-advies

3.1. Maximale duurzame opbrengst

De heer Brouckaert omschrijft MSY als de vangst die kan worden bovengehaald met behoud van de vispopulatie op een niveau dat maximale productiviteit mogelijk maakt. De doelstellingen inzake MSY werden vastgelegd in een verdrag van de Verenigde Naties in Johannesburg in 2002.

3.1.1. Voorstel EC

In de voorstellen van de Europese Commissie staat dat de visbestanden op een niveau geëxploiteerd moeten worden dat MSY kan opleveren, en dat uiterlijk tegen 2015. Een belangrijk instrument om de doelstelling te halen, zijn volgens de Commissie de meerjarenplannen voor het beheer van de stocks.

3.1.2. *Advies SALV*

De SALV merkt op dat uit de doelstelling van Johannesburg van 2002 de verwijzing ‘waar mogelijk’ is weggelaten in de voorstellen van de Commissie. De ervaring leert volgens de spreker ook dat MSY per visbestand in een gemengde visserij niet mogelijk is tegen 2015. De SALV vraagt dan ook of MSY per métier kan worden toegepast, dat wil zeggen voor de visserij in een bepaald gebied, in een bepaalde periode, voor bepaalde doelsoorten en met een bepaald type visserij.

De doelsoorten van de Vlaamse visserij zijn op weg richting MSY, stelt de heer Brouckaert. Voor bepaalde ‘gewenste’ bijvangsten zijn geen wetenschappelijke gegevens beschikbaar, wat het onmogelijk maakt om tegen 2015 gedetailleerde MSY-doelstellingen voor deze soorten te formuleren. De SALV is dan ook voorstander om op basis van een wetenschappelijke analyse MSY te bepalen voor het visserijtype in plaats van voor elke soort.

Van alle bestanden die door de Europese vloot bevestigd worden en onder het quotasysteem vallen, is maar voor 30 procent voldoende gegevens beschikbaar om MSY-doelstellingen te kunnen bepalen, stipt de heer Brouckaert aan. Dat toont volgens de spreker aan dat de doelstelling om MSY te bereiken tegen 2015 erg moeilijk is.

De samenwerking tussen de visserij en de wetenschap moet verder uitgebreid worden, om de MSY-doelstellingen op een realistische manier te bepalen.

Bij de langetermijnbeheersplannen, om MSY tot stand te brengen, maakt de SALV de opmerking dat best eerst wordt bekeken wie verantwoordelijk zal zijn voor die plannen. Dit punt is ook verbonden met de op dit moment onduidelijke voorstellen van de Commissie voor decentralisatie of regionalisering, waarbij de SALV vraagt wat de rol zal zijn van de RAC's.

3.2. *Teruggooiverbod*

3.2.1. *Voorstel EC*

De Europese Commissie wil een teruggooiverbod invoeren voor alle commerciële vissoorten vanaf 1 januari 2016. Dat zal gebeuren door een stapsgewijze invoering van een aanlandingsverplichting.

3.2.2. *Advies SALV*

Een volledig verbod op teruggooi is volgens de SALV een heel moeilijk streefdoel. De SALV steunt het idee om veeleer te focussen op het vermijden van ongewenste bijvangst en het minimaliseren van teruggooi door de promotie van duurzame visserijtechnieken.

Voor heel wat soorten is er een grote overlevingskans bij teruggooi, stipt de spreker aan. Door een aanlandingsverplichting worden deze overlevingskansen uitgesloten.

Een verbod op teruggooi heeft ook socio-economische gevolgen, stelt de heer Brouckaert. Het brengt extra werk mee op het schip en ook technische aanpassingen aan de vaartuigen zijn nodig, maar er staat geen extra opbrengst tegenover. In het huidige voorstel van de EC is niet duidelijk wat zal gebeuren met de aangelande producten die niet voor menselijke consumptie aanvaardbaar zijn, zoals juveniele vis. De SALV wil voorkomen dat de vangst van juveniele soorten gestimuleerd wordt, waardoor anders nieuwe markten gecreëerd worden voor vis die eigenlijk beschermd zou moeten worden.

In het voorstel van de Commissie is ook aandacht voor ‘Fully Documented Fisheries’ en de vangstquota. De SALV erkent de voordelen hiervan, maar hecht er de voorkeur aan

om gewone rapportering en aanlandingsquota mogelijk te houden. Met 'Fully Documented Fisheries' is het volgens de heer Brouckaert niet eenvoudig om alles automatisch te registreren wat aan boord gebeurt, dus dienen camera's geïnstalleerd te worden of wordt een observator meegestuurd.

Ook de controle is volgens de SALV eenvoudiger op basis van aanlandingsgegevens, in plaats van na te gaan wat tijdens de vangst gebeurt.

De SALV haalt ook aan dat in de voorstellen van de Commissie niet wordt gesproken over de ongewenste bijvangst van zeezoogdieren en zeevogels, en vraagt om dit onderwerp aan de voorstellen toe te voegen.

3.3. *Individueel overdraagbare visserijconcessies*

3.3.1. *Voorstel EC*

In het voorstel van de Commissie wordt iedere lidstaat verplicht om ITC's mogelijk te maken tegen eind 2013. De hoofdreden hiervoor is het aanpakken van de overcapaciteit.

3.3.2. *Advies SALV*

De SALV wil de keuze aan de lidstaten laten, want de doelstelling om de overcapaciteit aan te pakken wordt niet zomaar gerealiseerd door verplichte ITC's in te stellen. De heer Brouckaert wijst erop dat in België het systeem van centraal beheer met een collectief benuttingssysteem goed werkt.

Als ITC's worden toegepast, vreest de SALV een verhoogde kans op concentratie van eigendom van de visserijconcessies. Kapitaalkrachtige actoren zouden zo de visserijrechten in België kunnen concentreren, wat volgens de SALV geen positieve evolutie zou zijn. Bovendien zou de drempel voor nieuwkomers verhogen.

Volgens de voorstellen van de Commissie over het Europees Maritiem en Visserijfonds wordt steun voor sanering onmogelijk. De overcapaciteit wordt dus aangepakt via de ITC's. Dit creëert voor reders een mogelijkheid om eruit te stappen, maar voor de bemanning en de andere betrokkenen is geen sociaal onderdeel in de voorstellen opgenomen.

De SALV maakt duidelijk dat er in België geen overcapaciteit meer is. De doelstellingen van het Nationaal Operationeel Programma tegen 2015 zijn op dit moment al bijna verwezenlijkt.

3.4. *Regionalisering/decentralisatie*

3.4.1. *Voorstel EC*

De Commissie wil dit onderwerp aanpakken, vertrekkend van de vaststelling dat de verschillende EU-zeegebieden of visserijtypes specifieke kenmerken hebben.

3.4.2. *Advies SALV*

De SALV is van oordeel dat een Europees micromanagement best wordt teruggedrongen en gestreefd wordt naar vereenvoudiging in de regelgeving en verlaging van de administratieve lasten.

Er dient volgens de SALV wel vermeden te worden dat een bijkomend beleidsniveau tot stand komt.

De heer Brouckaert lanceert het voorstel om in het GVB te focussen op algemene doelstellingen en de invulling over te laten aan de vissers. Er moet dus zo veel mogelijk een

bottom-upbenadering worden toegepast, met een aantal incentives om de mensen die de doelstellingen moeten uitvoeren te overtuigen van het belang daarvan.

3.5. *Verwijzing kaderrichtlijn Mariene Strategie*

In de voorstellen van de Commissie wordt verwezen naar deze kaderrichtlijn, situeert de heer Brouckaert. In de kaderrichtlijn staat dat tegen 2020 een ecosysteemgerichte benadering moet toegepast worden in het beheer van menselijke activiteiten in de Europese wateren. In het voorstel voor hervorming van het GVB staat enkel dat de kaderrichtlijn best wordt gevolgd.

De SALV vraagt hoe dit concreet zal worden toegepast voor het visserijbeleid.

3.6. *Ruimtelijke ordening op zee*

In het GVB wordt niet verwezen naar dit onderwerp, maar het is volgens de SALV wel een belangrijk onderdeel voor het toekomstige visserijbeleid. De visserijactiviteiten kunnen gemakkelijk in conflict komen met andere activiteiten op zee. Vandaar de vraag van de SALV om in het GVB iets te doen rond de ruimtelijke ordening op zee.

3.7. *Gemeenschappelijke marktordening*

In de EC-verordening over de gemeenschappelijke marktordening wordt een centrale rol weggelegd voor producentenorganisaties. Maar het gaat om een heel algemeen voorstel waarvoor heel wat uitvoeringsbesluiten nodig zullen zijn. De SALV vraagt dan ook om de producentenorganisaties nauw te betrekken bij de totstandkoming van die uitvoeringsbesluiten.

3.8. *Krachtlijnen SALV-advies*

De heer Brouckaert vat samen dat de SALV het streven naar duurzame visserij steunt, maar met een realistische en haalbare aanpak.

Daarbij wijst de SALV op een aantal elementen:

- er moet rekening worden gehouden met de specificiteit van de Belgische visserij en de Belgische vloot;
- MSY wordt best bepaald voor een gemengde visserij in plaats van per soort een doelstelling na te streven tegen 2015;
- het teruggooiverbod wordt best vervangen door het vermijden van ongewenste bijvangst en het minimaliseren van de teruggooi;
- voor het ITC-voorstel is geen sociaal luik voorzien, en in België is er een goed werkend systeem en is er geen sprake meer van overcapaciteit.

De SALV is voorstander van het terugdringen van het Europees micromanagement en de vereenvoudiging van administratieve lasten via decentralisatie en een bottom-upbenadering.

Tot slot wordt aandacht gevraagd voor de ruimtelijke ordening op zee, om conflicten met andere doelstellingen en activiteiten op zee te vermijden.

II. BESPREKING

1. *Interventies leden*

De heer *Bart Tommelein* schetst dat de Europese Commissie in de mogelijkheid voorziet om vaartuigen van maximaal twaalf meter lengte die niet met sleeptuig zijn uitgerust, uit te sluiten van de individueel overdraagbare visserijconcessies. Het lid informeert hoeveel Vlaamse vaartuigen voldoen aan dit criterium.

Als de ITC's het huidige systeem van quotabeheer op lidstaatsniveau zouden vervangen, wat zijn dan de mogelijke gevolgen voor de Vlaamse visserijvloot op het vlak van werkgelegenheid en wat zijn de kosten om dit sociaal op te vangen?

Er is voor de Vlaamse vloot geen sprake meer van overcapaciteit, stelt de heer Tommelein. Het lid informeert welke EU-lidstaten op dit moment het meest kampen met overcapaciteit.

De Europese Commissie stelt ook een decentralisatie van de beslissingsbevoegdheid voor, en wil ruimte geven aan de lidstaten om andere maatregelen voor visserijbeheer vast te stellen. Dat lijkt volgens de spreker op het eerste gezicht aantrekkelijk, maar kan onze kleine vloot hier voordeel mee doen, of bestaat veeleer de kans dat we tegen protectionistische muren van grotere visserijlanden stoten? De SALV spreekt zich uit tegen dit voorstel en het lid wil weten wat hiervoor de redenen zijn.

Europa wil ook inzetten op aquacultuur, maar de ontwikkelingen op dat vlak gaan zeer traag. Op welke manier kan aquacultuur een grotere rol spelen in Vlaanderen en dus de gevolgen van de GVB-hervorming voor Vlaanderen helpen temperen, wil het lid weten.

Het SALV-advies uit ook een zorg over de omvang van de visbestanden. Een aantal doelsoorten van de Vlaamse gemengde visserij hebben volgens het advies de MSY-status al bereikt. De heer Tommelein informeert om welke soorten het gaat, en of er andere soorten zijn waarvoor het halen van de MSY-status problematisch blijft.

De SALV wil ook starten met een wetenschappelijke analyse over de manier waarop MSY kan worden bepaald voor de gemengde visserij. De vraag is volgens de spreker op welke termijn deze analyse kan worden gerealiseerd en niet het risico wordt gelopen dat het probleem op de lange baan wordt geschoven, waardoor het met een aantal visbestanden van kwaad naar erger gaat?

Over de meerjarenplannen, die instandhoudingsmaatregelen behelzen om visbestanden boven het MSY-niveau te houden of te brengen, is de SALV van mening dat eerst moet bekeken worden wie instaat voor het opstellen van deze plannen. Wie moet volgens de SALV deze verantwoordelijkheid dragen?

Over teruggooi staat in het SALV-advies dat er voor bepaalde soorten redelijke overlevingskansen zijn. Hoe groot is die overlevingskans in werkelijkheid? Hoe dringend is de nood aan het gebruik van duurzame vistechnieken?

Volgens de heer *Stefaan Sintobin* loopt het advies van de SALV gelijk met het visserijbeleid van de Vlaamse Regering, dat over de partijgrenzen heen – op enkele kleinere punten na – gedeeld wordt.

Het advies stelt volgens de spreker terecht dat de hervormingsvoorstellen nog volop in evolutie zijn en de discussies nog lopen. De heer Sintobin heeft dat ook kunnen vaststellen tijdens een interparlementaire conferentie van de bevoegde commissies van de EU-lidstaten en Europees commissaris Damanaki op 19 oktober 2011, waar hij namens de commissie aan deelnam. De commissaris maakte toen duidelijk dat er inzake het teruggooiverbod, de aanlandingsverplichting en de regionalisering nog ruimte was voor discussie. Het lid informeert met welke landen we op dezelfde lijn zitten voor deze drie thema's.

De kostprijs van de aanlandingsverplichting is volgens de heer Sintobin een belangrijke reden waarom dit geen goede ontwikkeling zou zijn voor de Vlaamse vloot. Tijdens de Europese conferentie werd de eventuele mogelijkheid geopperd om met subsidies de aanlandingsverplichting toch mogelijk te maken. Is dit voor de SALV een bespreekbare mogelijkheid?

Ook de heer Sintobin wijst op het belang van aquacultuur, maar ziet nog steeds weinig resultaat. In de voorstellen van de Europese Commissie wordt hier ook te weinig aandacht aan besteed. Zowel in de voorstellen van de Commissie als het advies van de SALV is er weinig aandacht voor visserijonderwijs en het personeel in de visserijsector. Heeft de SALV ook voor deze elementen een advies?

Het is volgens de heer *Wilfried Vandaele* inderdaad best om bijvangst zo veel mogelijk te vermijden, maar bijvangst helemaal uitsluiten zal niet mogelijk blijken. De bijvangst die er toch nog is, wordt volgens het voorstel best niet teruggegooid, ook al zal die vis in de meeste gevallen enkel voor vismeel gebruikt worden. Wat zijn de argumenten om die bijvangst niet terug te gooien? Zijn de vissen in de meeste gevallen toch dood, of is de kleine opbrengst als vismeel toch interessant voor de sector?

Het kleinvlootsegment wordt in Vlaanderen af en toe stiefmoederlijk behandeld, stelt de heer Vandaele. Recente steunmaatregelen hebben grote schepen ertoe aangezet om motoren te vernieuwen. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid is daar wel kritiek op te formuleren, want de nieuwe, zuiniger motoren slepen nog steeds boomkorren.

Het kleinvlootsegment kon niet genieten van die steunmaatregelen. De spreker stipt aan dat dit segment belangrijk is voor Vlaanderen en nog het meest verankerd is in Vlaanderen. Het lid informeert naar de specifieke gevolgen voor het kleinvlootsegment van de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

De heer *Marc Vanden Bussche* focust op de ruimtelijke ordening op zee. De voorbije tien jaar werd daar al heel wat discussie over gevoerd. De waarschuwing in de toelichting dat de ruimtelijke ordening op zee nog steeds een risico inhoudt op conflicten van de visserij met andere activiteiten, doet het lid vrezen dat nog niet alle problemen van de baan zijn. Voor welke problemen moet de visserij nog zeer waakzaam zijn?

De heer Vanden Bussche informeert nog of er ook Waalse vissers actief zijn in de Belgische zeevisserij.

De heer *Johan Verstreken* gaat ook in op de ruimtelijke ordening op zee, en informeert naar de huidige en mogelijke toekomstige conflicten van de visserij met andere activiteiten op zee. De spreker wil ook weten op welke manier afspraken hierover tot stand komen.

De vereenvoudiging van administratieve lasten is ook een aandachtspunt voor de heer Verstreken. De vissersstiel is enkel handenarbeid, zou men verwachten, maar als alle administratieve verplichtingen in ogenschouw worden genomen, hebben weinigen nog zin om visser te worden, stelt het lid. Hij informeert ook naar de administratieve verplichtingen waaraan de vissers moeten voldoen en naar de mogelijkheden om die te beperken.

Heeft de SALV ook adviezen inzake aquacultuur, vraagt de heer Verstreken. Daarnaast rijst de vraag of de vissers zelf wel opgezet zijn met initiatieven op het vlak van aquacultuur, waarvoor in Vlaanderen nog een inhaalbeweging mogelijk is.

De spreker verwijst nog naar het Nationaal Strategisch Plan voor de Belgische Visserijsector 2007-2013, waarin vijf zwaartepunten werden opgesomd. Een van de zwaartepunten was de noodzaak om met het Europees Visserijfonds te focussen op de primaire sector in de visserijketen. Wat is de visie van de SALV op de huidige financiële instrumenten en wat is voor verbetering vatbaar?

De heer *Dirk Peeters* schetst dat het SALV-advies logischerwijs sterk focust op de Vlaamse situatie. De internationale context komt minder aan bod. Hoewel we in Vlaanderen niet kampen met overcapaciteit en onze vloot heel wat duurzamer is, zijn er in Zuid-Europa

wel problemen op dat vlak. De heer Peeters verwijst daarbij ook naar de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resolutie (*Parl. St. Vl. Parl.* 2010-11, nr. 1189/1). Kan het een rol zijn van de SALV om ook daarover een uitspraak te doen?

Het lid verwijst naar de Nederlandse situatie in het Waddengebied, waar het probleem van verzanding wordt toegeschreven aan grote infrastructuurwerken voor de Nederlandse kust. Heeft de Vlaamse visserij ook problemen met verzanding? Zijn er problemen te verwachten inzake visvoorraad en de aanwezigheid van jonge vis indien projecten als de Vlaamse baai, waarbij opspuitingen zullen gebeuren voor de Vlaamse kust, worden doorgezet?

De heer *Jos De Meyer* wil er zicht op krijgen welke EU-lidstaten onze bondgenoten zijn voor de belangrijkste onderwerpen van de voorstellen van de Europese Commissie.

2. Antwoorden SALV

De heer *Emiel Brouckaert* stipt vooreerst aan dat hij bij het beantwoorden van de vragen duidelijk zal maken wanneer hij als voorzitter van de Technische Werkcommissie Visserij van de SALV spreekt, en wanneer als directeur van de Rederscentrale.

Het criterium voor kleinschalige visserij is volgens de Commissie inderdaad dat de totale lengte van een vaartuig minder dan 12 meter moet zijn en geen gebruikmaakt van gesleept vistuig. In Vlaanderen valt geen enkel vaartuig onder dit criterium, maakt de heer Brouckaert duidelijk.

De SALV stelt in haar advies dat de verplichte invoering van ITC's vermeden moet worden. Het huidige systeem wordt best behouden, want het is heel moeilijk om te bepalen hoe ITC's in de Belgische gemengde visserij ingevoerd kunnen worden. De SALV hoopt wel dat tijdens de besprekingen in het Europees Parlement en de Raad zal bekeken worden hoe hier realistisch mee kan worden omgegaan.

Ingaan op de overcapaciteit van andere lidstaten, ligt moeilijk volgens de spreker. De Rederscentrale vraagt ook om de capaciteit te definiëren op basis van de verschillende soorten visserij. Dan zijn misschien concrete maatregelen mogelijk om de overcapaciteit aan te pakken. De heer Brouckaert beklemtoont nogmaals dat er in Vlaanderen geen overcapaciteit meer is.

Wat de voordelen van decentralisatie zijn voor een kleine vloot als de Belgische, is moeilijk te bepalen, stipt de spreker aan. De SALV heeft het dan ook liever over decentralisatie in plaats van over regionalisering. Men moet focussen op de manier waarop beslissingen genomen en doelstellingen gehaald worden. Als wordt gekeken naar het type visserij in plaats van bij een decentralisatie enkel te kijken naar de visserijgebieden, is dat interessanter voor de Vlaamse visserij. Als enkel wordt gekeken naar de visserijgebieden, waar Vlaanderen telkens maar een beperkt aandeel van de activiteiten voor zijn rekening neemt, kunnen we niet wegen op beheersbeslissingen. Dat is ook de reden waarom de SALV zich kant tegen de huidige regionaliseringsdoelstellingen.

Aquacultuur is een moeilijk thema, beaamt de heer Brouckaert. Ook al zijn er doelstellingen om dit verder te ontwikkelen, op dit moment zijn er weinig initiatieven in Vlaanderen. De SALV heeft nog geen advies geformuleerd over aquacultuur. De Rederscentrale wil natuurlijk de belangen van de huidige sector verdedigen en vrijwaren, maar om de zelfvoorzieningsgraad van Europa te verbeteren, kan aquacultuur inderdaad een bijdrage leveren, stelt de heer Brouckaert.

De SALV stelt dat een aantal doelsoorten van de Vlaamse visserij goed op weg zijn naar de MSY-status. Voor tong en schol in de Noordzee is de MSY-status volgens de huidige

definitie bijna bereikt. ICES heeft volgens de heer Brouckaert al de opdracht gekregen om na te gaan hoe MSY en de langetermijnbeheersplannen toegepast kunnen worden in de gemengde visserij.

De SALV heeft in het advies opgemerkt dat het nuttig zou zijn dat de Europese Commissie een visie ontwikkelt over wie verantwoordelijk is voor het opstellen van de meerjarenplannen. Voor de vermindering van de administratieve lasten wordt er best geen beslissingsniveau extra gecreëerd, maar over de manier waarop de plannen tot stand moeten komen, heeft de SALV geen advies geformuleerd. Binnen de RAC's worden op dit terrein initiatieven ontwikkeld, zonder dat een extra beslissingsniveau ontstaat.

De heer Brouckaert maakt duidelijk dat er een groot verschil is tussen een bijvangst en een ongewenste bijvangst. Bijvangst van bepaalde soorten wordt aangevoerd, maar is niet echt gegeerd als consumptieproduct. Op dit vlak kunnen initiatieven ontwikkeld worden om deze producten op de markt te brengen. Deze bijvangst wordt zelden teruggegooid, want binnen de huidige GMO zijn er ook mogelijkheden om ervoor te zorgen dat niet met verlies wordt gewerkt als producten niet verkocht geraken onder bepaalde voorwaarden.

Ongewenste bijvangst bestaat uit producten die op dit moment niet aangevoerd mogen worden, maar dat komt niet vaak voor in België. Als de quota voor een bepaalde soort zijn opgebruikt, maar die soort komt toch in de netten, wordt ze teruggegooid. De SALV en de Rederscentrale vragen een regeling waardoor vis niet meer moet teruggegooid worden.

Een ander type vis dat wordt teruggegooid, is de kleine juveniele vis. Volgens de voorstellen van de Commissie zal deze vis in de toekomst wel aangevoerd moeten worden. Volgens de vissers hebben deze soorten evenwel een grote overlevingskans, stelt de spreker. Ook vanuit wetenschappelijke hoek, bijvoorbeeld door ILVO, gebeuren hierover al wetenschappelijke analyses.

De heer Brouckaert verduidelijkt dat de SALV zelf geen contacten heeft met buitenlandse adviesorganen. De Rederscentrale heeft uiteraard wel contacten met het buitenland, waar meestal een groot verschil in visie merkbaar is tussen de visserijsector en het beleid. De spreker stipt aan dat het advies van de SALV in de lijn ligt van de visie van de meeste visserijorganisaties uit het buitenland.

Het beleid in bijvoorbeeld Nederland en Groot-Brittannië gaat een andere richting uit. Algemeen kan gesteld worden dat zuidelijk Europa meer de belangen van de vissers vooropstelt, en noordelijk Europa ook andere principes op de voorgrond plaatst. In de technische werkgroep ter voorbereiding voor de Europese Ministerraad zijn er wel heel wat contacten met andere lidstaten.

Om de onmogelijkheid voor het kleinvlootsegment om te genieten van het Europees Visserijfonds te verklaren, verwijst de heer Brouckaert naar EU-verordening 744/2008, die verhoogde steun mogelijk maakte voor vloten en onderdelen van vloten, met als minimumvoorwaarde dat ze werden afgebouwd. Met steun van de sector werd in Vlaanderen een bepaalde vloot gedefinieerd die met 20 percent zou afgebouwd worden. Enkel de schepen van dat vlootsegment kunnen genieten van de verhoogde subsidie. Aangezien Vlaanderen het kleinvlootsegment wou beschermen en niet afbouwen, werd de verhoogde steun beperkt tot de boomkorvaartuigen van het grootvlootsegment. Die vaartuigen konden dus met verhoogde steun duurzame investeringen doorvoeren.

Als het gaat over ruimtelijke ordening op zee, denkt de visserijsector aan de bouw van windmolenparken, zandwinning, olie- en gaswinning, en daarnaast ook aan de Natura 2000-projecten.

De Belgische exclusieve economische zone is afhankelijk van het federale beleid. Er zijn voorstellen voor het inrichten van Natura 2000-gebieden over een grote oppervlakte. Op eigen initiatief heeft de SALV hierover een advies geformuleerd, om zo de federale overheid te informeren over de visie van de betrokken actoren.

Zowel de SALV als de sector verwachten door de federale overheid gecontacteerd te worden om een advies te formuleren over de geplande beheersmaatregelen, schetst de spreker. Het is de inschatting dat gewacht wordt op het nieuwe GVB, waarna de federale overheid adviezen zou uitwerken voor de Natura 2000-gebieden op zee.

Volgens de heer Brouckaert komt minder dan 20 percent van de door de Vlaamse vloot gevangen vis uit de Belgische wateren. Via de RAC's en andere overkoepelende Europese adviesorganen probeert de sector ook in de andere gebieden op het beleid te wegen.

Door de focus op zwaartepunt 1 van het Nationaal Strategisch Plan voor de Belgische Visserijsector, investeringen in verduurzaming, ontstond volgens de spreker een afwijking van de afspraken per zwaartepunt. Er zal volgens de heer Brouckaert een verschuiving moeten plaatsvinden van de andere zwaartepunten naar zwaartepunt 1, zodat de financiering van de investeringen in verduurzaming nog zwaarder kunnen doorwegen. De SALV zelf heeft hier nog geen visie over ontwikkeld.

De vraag of de SALV ook een visie kan ontwikkelen over de externe dimensie van het Europees visserijbeleid wordt meegenomen.

Volgens de heer Brouckaert heeft de Vlaamse visserij nog geen problemen met verzanding, zoals bijvoorbeeld wel het geval is in het Waddengebied. De reden hiervoor is natuurlijk ook dat de visserij in de exclusieve economische zone minder dan 20 percent van de economische waarde van de Vlaamse visserij vertegenwoordigt. De belangrijkste hinderpaal voor de kustvisserij is de ruimtelijke ordening.

Het lijkt de heer Brouckaert ook nuttig om binnen de SALV informatie te verzamelen van de voorbereidende technische werkgroep van de Europese Ministerraad, om zicht te hebben op de EU-lidstaten die, al dan niet voor bepaalde deelaspecten, op dezelfde lijn zitten.

De heer Brouckaert verduidelijkt tot slot dat de zeevisserij een volledig Vlaamse activiteit is. In het Europees Visserijfonds is wel een aandeel voorzien voor aquacultuur en riviervisserij, maar de SALV is nog niet betrokken geweest bij eventuele Waalse initiatieven.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Bart TOMMELEIN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

DG MARE	Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries
EC	Europese Commissie
GMO	gemeenschappelijke marktordening
GVB	gemeenschappelijk visserijbeleid
ICES	International Council for the Exploration of the Sea
ILVO	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
ITC	Individual Transferable Concessions (individueel overdraagbare visserijconcessies)
MSY	maximum sustainable yield
RAC	regionale adviesraad
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij